

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/38/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812220160
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3812220160.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Aleny Záhumenskej vo veci starostlivosti súdu o mal. F. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v B., dieťa rodičov: G. M. bytom B. Ul. W. X /X a V. J. bytom B. - mesto, prechodne bytom N., O. XX/X, o návrhu matky na zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti a určenie výživného, na odvolanie matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 14. decembra 2012, č.k. 9P/49/2012-18, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd svojím rozsudkom zveril mal. F. do osobnej starostlivosti matky s povinnosťou a oprávnením zastupovať maloletú a spravovať jej majetok, súčasne určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej mesačne sumou 80 Eur, vždy do 5-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred s účinnosťou od 01.09.2012. Zročné výživné za obdobie od 01.09.2012 do 14.12.2012 (vyhlásenie rozsudku) v celkovej výške 295 Eur uložil otcovi zaplatiť v splátkach po 20 Eur spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku do zaplatenia s tým, že nezaplatením dvoch po sebe idúcich splátok sa stane zročným celé dlžné výživné. Z vykonaného dokazovania mal okresný súd za preukázané, že vyživovacia povinnosť otca nebola doposiaľ určená, nakoľko si ju plnil osobnou starostlivosťou o maloletú do 01.09.2012. Otec je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 120 Eur, jeho priemerný mesačný zárobok je cca 400 Eur. Býva v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá má jedno dieťa. Otec mesačne platí výživné 80 Eur na ďalšie tri deti, ktoré sú v náhradnej osobnej starostlivosti, jeho výdavky na stravu a bývanie sú 50 Eur mesačne, spláca pôžičku. Matka maloletej má príjem spolu mesačne 570 Eur, býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá jej pomáha so starostlivosťou o maloletú, ktorá má tri roky. Rodičia maloletej spolu nežijú, v starostlivosti matky o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky, a preto ju súd zveril do osobnej starostlivosti matky. Okresný súd konštatoval, že otec má dostatočný príjem, aby si plnil svoju vyživovaciu povinnosť čiastkou 50 Eur mesačne s povinnosťou uhradiť zameškané výživné s tým, že takto budú uspokojené základné potreby maloletej a po započítaní vyživovacej povinnosti matky budú uspokojované na takej životnej úrovni akú má otec. Právne svoje rozhodnutie odôvodil ust. § 36 ods. 1, § 24 ods. 3, § 62 ods. 2, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine, § 162 a § 160 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka i otec maloletého dieťaťa.

Matka sa podaným odvolaním domáhala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil vo výroku o výživnom tak, že otcovi uloží povinnosť platiť na výživu mal. F. sumu 120 Eur mesačne, vždy do 5-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 01.09.2012. Vytýkala súdu prvého stupňa, že nevzal do úvahy, že rodičovský príspevok vo výške 194,70 Eur prestala poberať dňom 31.12.2012 a jej príjem nie

je 570 Eur ako ustálil okresný súd, ale 375,30 Eur, a preto výživné vo výške 80 Eur mesačne považuje za neprimerane nízke.

Otec maloletej sa podaným odvolaním domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o výživnom zmenil tak, že mu uloží vyživovaciu povinnosť vo výške 50 Eur mesačne, ktoré bude riadne splácať. Uviedol, že pracuje na H. oddelení v Z. a jeho mesačný príjem sa pohybuje okolo 320 Eur, poberá dôchodok 133 Eur mesačne, pričom býva s priateľkou a jej 9-ročnou dcérou v podnájme, kde je platba 205 Eur mesačne. Ďalšie výdavky má na hygienu, stravu, cestu do práce, pričom ceny v obchodoch stúpajú a platy zostávajú.

Matka vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že otec rozhodnutie okresného súdu nerešpektuje, s jeho odvolaním nesúhlasí. Zotrvala na dôvodoch svojho odvolania.

Otec vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že s výživným vo výške 120 Eur požadovaným matkou maloletej nemôže súhlasiť, nakoľko mu to neumožňujú jeho zárobkové pomery. Zdôraznil, že má tri deti zverené v pestúnskej starostlivosti v rodine, ktorá býva na T., na ktoré platí výživné vo výške 80,50 Eur a chce s deťmi udržiavať kontakt, navštevovať ich, čo ho stojí nemalo peňazí. Uviedol, že pokiaľ bude jeho finančná situácia lepšia, je ochotný prispievať i naviac. Bol ochotný pomáhať pri výchove maloletej, lebo má dieťa rád, súhlasil so zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti matke, ktorá sa oň dobre stará.

Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k podaným odvolaniam navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že otec si vyživovaciu povinnosť plnil osobnou starostlivosťou o maloletú do 01.09.2012, keď žili s matkou a dieťaťom v spoločnej domácnosti. Otec je poberateľom invalidného dôchodku a je tiež zamestnaný, má ďalšie tri vyživovacie povinnosti. Matka je tiež poberateľkou invalidného dôchodku a rodičovského príspevku, má vyživovaciu povinnosť iba k maloletej. Považoval súdom prvého stupňa určené výživné so započítaním vyživovacej povinnosti od matky na takej úrovni, akú má aj otec maloletej.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné v napadnutej časti (vo výroku o výživnom) podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť. Rozhodol podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní matkou a otcom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolacie námietky rodičov maloletej vo veci samej sú totožné s námietkami, ktoré uplatnili pred súdom prvého stupňa a tieto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní totiž neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z daného titulu odvolací súd si osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje. Na doplnenie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva nasledovné:

V prípadoch, keď rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, nedohodli sa na úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností a dieťa bolo zverené súdom do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, musí súd pri určení výživného pre maloleté dieťa vychádzať zo základných kritérií pre určovanie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom stanovených v § 62 a nasl. Zákona o rodine. Predovšetkým musí prihliadať na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov s tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné pre maloleté dieťa prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Citovaná úprava vyživovacej povinnosti vychádza zo zásady, že výživu detí majú zabezpečiť predovšetkým rodičia, pričom sa jedná o ich prvoradú povinnosť. Rodičia majú povinnosť zabezpečiť nielen bežnú výživu dieťaťa, ale aj ďalšie potreby súvisiace so všestranným psychickým a fyzickým vývojom dieťaťa, s jeho vzdelaním a prípravou na budúce povolanie, jeho záujmami a pod.. Ide o osobne, ako aj časovo nezastupiteľnú povinnosť rodičov. Platíť výživné je nevyhnutné v čase, pokiaľ to vyžadujú odôvodnené potreby dieťaťa, pretože inak by to malo za následok ohrozenie zdravého vývinu dieťaťa.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa pri určení výšky výživného pre maloletú F. zo strany otca vychádzal z priemerného čistého zárobku otca vo výške cca 400 Eur a jeho invalidného dôchodku vo výške 120 Eur mesačne s tým, že otec má vyživovaciu povinnosť vo výške 80 Eur na ďalšie tri deti, ktoré sú v náhradnej osobnej starostlivosti tretích osôb. Z obsahu spisu a odvolania otca vyplýva, že jeho invalidný dôchodok je vo výške 133 Eur mesačne, jeho priemerný zárobok za mesiac september, október 2012 je vo výške 430,29 Eur mesačne, keď súd nemohol prihliadnuť na jeho príjem v mesiaci august 2012, keď jeho pracovný pomer začal až dňa 20. augusta 2012. Z uvedeného vyplýva, že príjem otca predstavuje mesačne sumu 563,29 Eur. Je potrebné zohľadniť vyživovaciu povinnosť otca k ďalším trom maloletým deťom, ktorá je vo výške 80,50 Eur mesačne (tvrdenej otcom), nakoľko deti sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti tretích osôb. Maloletá F. má X,X roka, matka neuvádza žiadne zvýšené náklady maloletého dieťa v porovnaní s inými deťmi rovnakého veku (okrem nosenia plienok, čo zrejme v čase rozhodovania odvolacieho súdu nie je aktuálne). V čase rozhodovania súdu prvého stupňa bol príjem matky vo výške 548,20 Eur (353,50 Eur invalidný dôchodok, 194,70 Eur rodičovský príspevok), matka poberala prídavky na jedno dieťa vo výške 22,54 Eur, ktoré sú príjmom maloletého dieťaťa a nie matky.

Po zhodnotení pomerov rodičov i maloletého dieťaťa v danej veci dospel odvolací súd k záveru, že výživné zo strany otca pre mal. F. vo výške 80 Eur mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám a veku maloletej, keď zohľadnil aj možnosť ďalšej úpravy výživného, ku ktorej pravdepodobne v budúcnosti dôjde, nielen s prihliadnutím na zvyšovanie životných nákladov a potrieb dieťaťa, ale aj v súvislosti s budúcim nástupom dieťaťa do školy. Takto určené výživné zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca maloletej, a to s prihliadnutím na jeho mesačný príjem i pri zohľadnení jeho ďalších troch vyživovacích povinností vo výške 80,50 Eur. Odvolacie námietky otca preto neboli dôvodné.

Pokiaľ sa matka domáhala určenia výživného pre maloletú zo strany otca vo výške 120 Eur mesačne, dospel odvolací súd k záveru, že matkou požadovaná výška výživného nezodpovedá zárobkovým možnostiam otca, ale ani odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, keď nie je možné výživným pre maloleté dieťa nahrádzať chýbajúci príjem matky. Odvolací súd prihliadol i ku skutočnosti, že rodičovský príspevok bol matke vyplácaný len do 31.12.2012. Napriek tomu nemohol absenciu uvedeného príjmu matky uložiť platiť otcovi maloletého dieťaťa, resp. rozhodnúť o určení nedôvodne vysokého výživného pre maloleté dieťa, ktorého odôvodnené potreby nedosahujú výšku výživného požadovaného matkou. Je potrebné opätovne poukázať, že mal. F. má X,X roka, matka žiadne výnimočné náklady maloletého dieťaťa neuvádza, príjmom dieťaťa je i prídavok na dieťa vo výške 22,54 Eur, ktorý je vyplácaný k rukám matky. Preto odvolací súd, s prihliadnutím na príjem otca, jeho ďalšie vyživovacie povinnosti, dospel k záveru, že výživné vo výške 80 Eur mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám dieťaťa, ako i schopnostiam, možnostiam a predovšetkým zárobkovým možnostiam otca.

Z týchto dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, t.j. vo výroku o výživnom v spojení s výrokom o zročnom výživnom za obdobie od 01.09.2012 do vyhlásenia rozsudku okresného súdu vo výške 295 Eur mesačne potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p..

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.